

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

РОЗБУДОВА ВНУТРІШНІХ СИСТЕМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ У ЗВО УКРАЇНИ

До 10-ї річниці затвердження
"Програми заходів із забезпечення якості освіти
у Київському національному університеті
імені Тараса Шевченка"

Електронний науковий збірник тез доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції

21-22 жовтня 2021 року

УДК 378.014.6(477):378.4(477.411)КНУ(082)

Р64

Учасники: Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Громадська організація "Спілка ректорів закладів вищої освіти України"; Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти; Національне агентство кваліфікацій; Національна академія педагогічних наук України; Національний Еразмус+ офіс в Україні; Державна служба якості освіти України; МБФ "Міжнародний фонд досліджень освітньої політики"; Сумський державний університет; Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"; Львівський національний університет імені Івана Франка; Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Редакційна колегія: В. Бугров, канд. філос. наук, проф.; А. Гожик, канд. геол.-мінерал. наук, доц.; Г. Толстанова, д-р біол. наук, проф.; К. Смирнова, д-р юрид. наук, проф.; О. Сербін, д-р наук із соц. комунікацій, проф.; А. Пижик, канд. іст. наук, доц.; Ю. Тимцуник, канд. пед. наук, методист

Адреса редакційної колегії: к. 223, 60, вул. Володимирська, м. Київ

Р64 Розбудова внутрішніх систем забезпечення якості в ЗВО України (До 10-ї річниці затвердження "Програми заходів із забезпечення якості освіти в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка") : електрон. наук. зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (21–22 жовт. 2021 р.). – К. : ВПЦ "Київський університет", 2021. – 119 с.

ISBN 978-966-933-185-4

Висвітлено основні проблемні питання розбудови внутрішніх систем забезпечення якості в закладах вищої освіти України, різні аспекти проблеми забезпечення якості освіти, зокрема щодо акредитації освітніх програм, дотримання академічної доброчесності й розвитку культури якості.

Для працівників вищої освіти, здобувачів освіти у вітчизняних закладах вищої освіти, а також державних службовців, працедавців і фахівців незалежних інституцій із забезпечення якості.

УДК 378.014.6(477):378.4(477.411)КНУ(082)

© Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
ISBN 978-966-933-185-4 ВПЦ "Київський університет", 2021

ЗМІСТ

Базелюк О.

Цифровізація як чинник забезпечення якості освітнього процесу закладів вищої освіти 6

Барна Л., Степанюк А., Жирська Г., Міщук Н.

Умови ефективного функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освіти 9

Бойко М., Генсерук Г.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти в парадигмі "SMART-TNPU" 12

Брашовецька Г.

Використання інструментарію стратегічного планування для забезпечення сталого розвитку ЗВО 15

Веркiєнко О.

Партнерство в освіті як принцип культури якості забезпечення вищої освіти в Україні 18

Войтанiк І., Терсiна І.

Науково-методичні підходи формування англомовної дискурсивної компетентності економістів-міжнародників як складової процесу освітньої діяльності 22

Горіховський М., Савчук В.

Проблематика розбудови внутрішніх систем забезпечення якості у ЗВО та ФПВО України 26

Данильченко О.

Сучасні підходи до забезпечення якості вищої освіти в Україні та Європі 30

Дорохова Н.

Кросдисциплінарний підхід до оцінювання змісту освітньої програми "Стоматологія" 35

Женченко М., Прихода Я.

Проектоорієнтований підхід як основа якісного навчання фахівців у сфері креативних індустрій (на прикладі освітніх програм "Видавнича діяльність і медіаредагування" та "Медіапродюсування" Інституту журналістики КНУ імені Тараса Шевченка) 38

Іванюта О.	
Фронтальний метод проведення лабораторних робіт: переваги та недоліки	42
Коваль А.	
Система виявлення та запобігання академічному плагіату: досвід застосування на історичному факультеті КНУ імені Тараса Шевченка	45
Кочкіна Н.	
Десять "П" зразкової акредитації	49
Кузьмак О., Кузьмак О.	
Забезпечення якості вищої освіти: візії та виклики	53
Кулик С., Пежинська О.	
Внутрішня система забезпечення якості освіти: досвід Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка	56
Лагоднюк О., Сорока В., Корбутяк В., Ровенець Т.	
Цифрова трансформація як інструмент забезпечення якості вищої освіти в Національному університеті водного господарства та природокористування	59
Мазаракі Н.	
Виклики посилення ролі гаранта освітньої програми	63
Маріуц І.	
Якість підготовки докторів філософії в дослідницьких університетах: європейський вектор	66
Онисенко Т.	
Дистанційне навчання як інструмент розвитку потенціалу здобувачів освіти	70
Петрова О.	
Особливості реалізації програм "2 дипломи"	72
Сергєєнко О.	
Особливості розбудови внутрішньої системи якості освіти у мистецькому середовищі	76
Сідляренко А.	
Проблема оцінки ефективності використання програмного забезпечення, яке застосовується для протидії порушенням академічної доброчесності	80

Сорока В., Лагоднюк О., Клімова А., Корбутяк В., Клімов С.	
Академічна доброчесність як елемент внутрішньої системи якості	82
Таланова Ж., Луговий В.	
Інтернаціоналізація як інструмент розбудови системи забезпечення якості вищої освіти	86
Тимцуник Ю.	
Академічна доброчесність як основа розвитку культури якості освіти	89
Токарук Л.	
Концепція впровадження дуальної форми здобуття освіти у ЗВО.....	93
Турко О.	
Якість формування комунікативної компетентності майбутніх учителів початкової школи в системі змішаного навчання.....	96
Ціватий В.	
Інтернаціоналізація освіти як важливий фактор забезпечення інституціоналізації системи забезпечення якості освіти в ЗВО	99
Черевко О., Степанова Н.	
Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького	103
Шаульська Л.	
Компетентнісний вимір конкурентоспроможності фахівця в системі забезпечення якості вищої освіти.....	106
Шепітько В., Борута Н., Стецук Є., Якушко О.	
Адаптований алгоритм викладання дисципліни "Гістологія, цитологія та ембріологія" під час дистанційної форми навчання	110
Rezhynska O.	
Internal audit of the education quality system at the University	113
Yashenkova O.	
The quality of education: voices from efl knu students.....	116

В. Шепітько, д-р мед. наук, проф.;
Н. Борута, канд. біол. наук, доц.;
Є. Стецук, канд. мед. наук, доц.;
О. Якушко, канд. мед. наук, доц.
Полтавський державний медичний університет,
Полтава, Україна

АДАПТОВАНИЙ АЛГОРИТМ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ "ГІСТОЛОГІЯ, ЦИТОЛОГІЯ ТА ЕМБРІОЛОГІЯ" ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Викладання дисципліни "Гістологія, цитологія та ембріологія" в Полтавському державному медичному університеті, за звичайних умов, здійснюється виключно в аудиторній формі. Лекції читаються в лекційних аудиторіях з використанням мультимедійних презентацій, практичні заняття проводяться в навчальних кімнатах кафедри, які забезпечені комп'ютерами, мультимедійними проекторами, плазмовими телевізорами, мікроскопами з відеокамерами, до кожної навчальної кімнати під'єднана мережа "Інтернет". Завдяки вільному доступу до всесвітньої мережі з'являються та стрімко розвиваються можливості дистанційного навчання, яке здатне охопити широку аудиторію орієнтованих на самоосвіту здобувачів і викладачів [1], а також сприяє зростанню кількості слухачів, які використовують дистанційні технології в навчальному процесі [2]. Через розповсюдження вірусу COVID-19 виникла необхідність змінити аудиторну форму навчання на дистанційну.

Науково-педагогічному колективу кафедри гістології, цитології та ембріології вдалося досить швидко та ефективно адаптувати аудиторну форму навчання до технології дистанційного навчання [1, 2]. Дистанційна форма навчання на кафедрі була реалізована у вигляді аудіо- та відео-формату лекцій, що демонструвалися на вебсторінці, а практичні заняття проводилися за допомогою різноманітних освітньо- інформаційних платформ.

Метою було визначення ефективності застосування алгоритму викладання дисципліни "Гістологія, цитологія та ембріологія" при дистанційній формі навчання.

Об'єктом дослідження був алгоритм підготовки та проведення заняття, який базувався на використанні платформи Zoom та вебресурсу Google Classroom. Дослідження було проведено шляхом порівняння середнього балу успішності здобувачів, які були розподілені на дві групи:

- 1 група – здобувачі, що навчалися у 2019–2020 н.р. та опановували навчальну дисципліну в аудиторних умовах;
- 2 група – здобувачі, що навчалися у 2020–2021 н.р. та мали дистанційну форму навчання.

До 1-ої групи входив 131 здобувач, до 2-ої – 109. При використанні статистичного методу дослідження нами були враховані такі критерії оцінювання:

- "задовільно" – 3,0–3,45 (середній бал) – здобувач володіє знанням в обсязі не менше 60–74 %, під час тестування відповідає не менше, ніж на 75–80 % запитань, відповіді недостатньо точні, навідні запитання не сприяють їх корегуванню. Не в повному обсязі виконано практичну роботу;

- "добре" – 3,5–3,95 (середній бал) та 4,0–4,45 (середній бал) – здобувач володіє знанням в обсязі не менше 75–80 % та 81–90 %, допускає несуттєві помилки, які виправляє, відповідаючи на запитання. Під час виконання тестових завдань відповідає на 81–90 % питань. Практична робота виконана у повному обсязі, допускаються незначні помилки;

- "відмінно" – 4,5–5,0 (середній бал) – здобувач володіє більш, ніж 91–100 % знань з теми під час опитування та, відповідно, тестового контролю. Добре орієнтується у предметній термінології, чітко формулює відповіді на поставлені запитання, практична робота виконується у повному обсязі. Вміє користуватись мікроскопом, діагностує та замальовує гістологічні препарати, електронограми.

Нами запропоновано дещо змінений та адаптований алгоритм проведення практичних занять для дистанційної форми

навчання. Він полягає в наступному: напередодні кожного практичного заняття викладачі кафедри задавали тестові завдання (домашня робота) в Google Classroom –40 питань по кожній темі, що мають різні ступені складності та оцінювання, потім, згідно розкладу практичних занять, кожен викладач призначав відеоконференцію в Zoom.

Перша година заняття (в Zoom – 40 хвилин):

1. Організаційна частина (перевірка наявності здобувачів освіти) – 2 хв.;

2. Аналіз виконання домашнього завдання в Google Classroom – 5 хв.;

3. Опитування студентів з обговоренням матеріалу згідно питань для самоконтролю (методична розробка) та роз'яснення помилок при вирішенні тестів (застосування презентацій лекцій; самостійних презентацій) – 33 хв.;

Друга година заняття (перепідключення – 40 хвилин):

1. Пояснення та демонстрація гістологічних препаратів та замалювання їх в альбоми – 20 хв.;

2. Акцентування уваги на задачах з бази "Крок 1" – з детальним поясненням – 15 хв.;

3. Підсумок практичного заняття – виставлення оцінок та оголошення теми на наступне заняття – 5 хв.

Нами було проаналізовано стан успішності здобувачів 1 групи, який становив 3,69. Встановлено, що більшість здобувачів добре опанували матеріал та мали успішність в межах 3,5–3,95 та вище середнього рівня – 4,0–4,45.

Середній бал успішності здобувачів 2 групи був 3,47. Більша частина студентів – 50% опанувала навчальний матеріал у межах балу 3,5–3,95.

Таким чином, дистанційна форма навчання є досить новою формою отримання вищої медичної освіти. Порівнюючи результати успішності здобувачів, що навчались за аудиторною та дистанційною формою навчання, слід відзначити, що використання дистанційної форми навчання суттєво не вплинуло на якість отримання знань та засвоєння навчального матеріалу, а деяке зниження середнього балу має лише характер тенденції. Наявність

зручного часу у здобувачів і можливість навчання за місцем проживання обумовили відсутність у них пропущених занять.

Список використаних джерел

1. Шепітько В. І., Борута Н. В., Стецук Є. В. Особливості дистанційної форми навчання на кафедрі гістології, цитології та ембріології. *Proceedings of the 3th International Scientific and Practical Conference Scientific Community: Interdisciplinary Research. 2021 March 16–18*. Hamburg; 2021. С. 151-154.

2. Досвід впровадження дистанційної форми навчання на кафедрі гістології, цитології та ембріології / Єрошенко Г. А. та ін. *Вісник проблем біології та медицини*. 2020. Вип. 2 (156). С. 194-97.